

щи и ся разлѣпва, че на старото общество наближава краятъ, че въ въздухътъ на епохата ся носатъ идеи, радикално враждебни на всичкитъ средневѣковни учреждения и авторитети. Всичкитъ чувствували нетвърдостта на положението си, но понеже въ известна минута, положението само по себѣ си е приятно, то тѣ бързали да ся наслаждаватъ отъ него, като подражавали на мѣдритъ епикурейци на старостта, и съ плень уснѣхъ като изгонвали лошитъ мисли за утрѣшния день или за бѣдѣщето на финансовия дефицитъ. Въ тѣзи весела епоха на практическата мѣдростъ, излѣзнала известната поговорка: „après nous le deluge;“ ⁽¹⁾ въ сжщата тѣзи епоха, кралятъ говорилъ съ хитра усмивка, че въ вѣкътъ си той да захваща, т. е. убира, а наследникътъ му нека прави що знае.

Всичко това било твърдѣ остроумно, но съвсѣмъ ся не харесвало на средното съсловие, което постоянно глѣдало то на горе, на аристократията, то на долу на народътъ, неудобно при това все размислявало за нѣщо и твърдѣ рително поклатвало главитъ си. Това съсловие, като било обезпечено материално и като имало свободно врѣме за умственни занятия, отъ всѣкаде било проникнато съ идеитъ на XVIII столѣтие, които отхвърляли съ основни принципи и съ всичкитъ отдѣлни подробности, всичкитъ миросъзерцания на средневѣковната епоха. Средневѣковния чловѣкъ, задъ предѣлитъ на церковния догматъ не виждалъ нищо друго, освѣнъ

(1) Послѣ насъ, ако ще и потопъ нека бѣде.